

GOD MOTIVASJON gir gode resultater

Økt bruk. Audiograf og audiopedagog Jorunn Solheim er veldig fornøyd med at motivasjonskurs øker tidsbruken av høreapparater hos eldre hørselshemmede.

høreapparatbrukere og 7,5 timer blant erfarne brukere.

– Dette må sies å være oppløftende tall selv om vi vet at det kan endre seg over tid.

Gledelige tall til tross: 15,5 prosent av de spurte bruker dem ikke i det hele tatt, mens 10,5 prosent bruker dem en time eller mindre.

– Det er viktig å ta tak i de «dårlige» brukerne og prøve å finne ut hvor utfordringene ligger. Studien viser at tre hyppigst innrapporterte problemstillingene er knyttet til selve håndteringen av høreapparatene, lyd kvalitet og problemer med propper eller domer. Dette er ikke uvanlig blant den alminnelige høreapparatbruker, men spesielt for eldre på institusjon som er avhengig av hjelp vil dette kunne gi negative utfall. Det kreves nemlig et minimum av opplæring, oppfølging og hørselskunnskap blant de ansatte for å kunne bistå sine beboere. Og de må vite hvor de skal henvende seg når egen innsats ikke strekker til. Et besøk hos audiograf eller bistand fra en audiopedagog kan snu nederlag til suksess. Det er derfor en forutsetning at eldre som lar være å bruke sine apparater eller bruker dem lite, blir fanget opp på et tidlig tidspunkt.

Eldre bruker sine høreapparater seks timer i snitt per dag seks måneder etter tilpasning, viser en fersk undersøkelse. Motivasjonsintervjuer økte bruken med to timer daglig hos ikke-brukere.

Tekst og foto Tor Slette Johansen

Audiograf og audiopedagog Jorunn Solheim ved Lovisenberg Diakonale sykehus i Oslo har forsket på eldre hørselshemmede i flere år og publisert flere artikler om temaet. Hun har tidligere slått fast at mange eldre ikke er flinke nok til å bruke sine høreapparater. Det er anslått at drøye tjue prosent av tildelte høreapparater brukes i liten grad.

– Likevel, det er viktig å slå fast at de fleste bruker sine høreapparater – og de bruker dem daglig, sier Solheim

FOR MANGE IKKE-BRUKERE

En ny undersøkelse med bruk av datalogging viser at eldre bruker sine tildelte høreapparater seks timer i snitt per dag seks måneder etter tilpasning - henholdsvis 4,5 timer blant nye

ØKTE BRUKEN

Jorunn Solheim og Louise Hickson, som også står bak denne undersøkelsen, gjennomførte motivasjonsintervjuer (MI) med de som tilhørte gruppene 15,5 og 10,5 prosent,

Informasjonsmøter

Lovisenberg Diakonale sykehus inviterer nå sine høreapparatbrukere og pårørende til et opplæring- og veiledningstilbud ved sykehuset. Tilbudet kommer i tillegg til den ordinære oppfølgingen. Her vil det gis informasjon om hvilke tjenester sykehuset kan tilby, hva man kan forvente seg av høreapparatene, vanlige problemstillinger knyttet til bruk, kommunikasjons- og mestringsstrategier, informasjon om hørselstekniske hjelpemidler, samt annen informasjon som kan være nyttig for høreapparatbrukere. Det vil være audiograf og audiopedagog til stede, representanter fra HLF, fra Rådgivningskontoret for syn og hørsel og representanter fra Nasjonal behandlingstjeneste for hørsel og psykisk helse.

Brukerne vil her få møte andre høreapparatbrukere i en uformell samling på 8-12 personer, og det vil bli lagt til rette for spørsmål og erfaringsutveksling.

 Vi kan aldri godta at eldre hørselshemmede blir en kasteball

de som brukte høreapparatene minst eller ikke i det hele tatt.

– Hver bruker fikk en halv times individuell samtale hvor det ble stilt en rekke konkrete spørsmål basert på MI. Det ble positivt mottatt av de eldre, og resultatene viser at disse motivasjonsintervjuene så absolutt har noe for seg. Den oppfølgende dataloggingen hvor man kan lese av hvor mye høreapparatene er i bruk, viser at den gjennomsnittlige bruken økte med to timer per dag etter tre måneder. Vi registrerte faktisk økt bruk med opptil åtte timer.

– Det viktige ved slike samtaler er at høreapparatbrukeren går litt inn i seg selv, tenker argumenter for økt bruk og se fordelene av dette selv.

EN VANESAK

Jorunn Solheim opplever nå at holdningen til å bruke høreapparat har endret seg i positiv retning.

– Det er svært få som i dag synes høreapparatene er for store eller for synlige. Mange er flinke til å forholde seg til ny teknikk og app-styrte funksjoner. De føler at mye er blitt lettere, og for mange er det blitt en vanesak å bruke apparatene.

Vi opplever også at det er lite klager knyttet til hørselssentralenes tilpasning og oppfølging, sier hun.

MANGEL PÅ HJELP

Men det er også flere sider ved

hørselsomsorgen som bekymrer Solheim.

– Eldre er ikke en stor sekk med folk som er like. De har ulike behov, forskjellige behov og forutsetninger og må behandles individuelt, enten de bor hjemme eller i en institusjon. Vi har jo problematikken med at spesielt ubehandlet hørselstap kan både

 Eldre er ikke en stor sekk med folk som er like

forveksles med og føre til demens.

– Det som bekymrer meg mest er de som ikke selv er i stand til å hjelpe seg selv og som er avhengig av hjelp til batteriskift, renhold og andre praktiske gjøremål. I en undersøkelse blant ansatte i helse- og omsorgstjenesten rapporterte omtrent en av fire at de var usikre på om de kunne se forskjell på høyre og venstre apparat, og kunne 13 prosent kunne med sikkerhet si at de jevnlig rengjorde brukernes høreapparater.

– Men vi kan ikke laste dem heller, all den stund de ikke har fått tilført noe kunnskap om hørsel og hvordan man hjelper hørselshemmede.

ELDRE IKKE EN KASTEBALL

Kommunereformen medfører at mer

ansvar for den lokale hørselsomsorgen overføres til kommunene. Samtidig er eldrebølgen på fullt fart inn over oss.

– I dag er det mangel på koordinering av tiltakene. Mange brukere vet knapt hvor de skal henvende seg og hørselsrehabiliteringstjenester i kommunene er lite påaktet. Spesielt viktig er det å ha en plan for hvordan kommunene skal møte det økende antall eldre hørselshemmede i befolkningen. Ikke minst er det en stor utfordring å sikre god omsorg for de eldste av de eldre, det er kanskje her den største utfordringen ligger.

–Hørselsomsorg oppfatter jeg allerede i dag som en salderingspost i de kommunale budsjettene. Det er svært mange andre ting som prioriteres høyere. Men hørselshemmede har krav på samme tilbud som alle andre, uansett hvor de bor og hvor god eller dårlig kommunens økonomi er.

– Vi kan aldri godta at eldre hørselshemmede blir en kasteball i systemet, sier Jorunn Solheim.

Du kan lese om Jorunn Solheims studie om hørselskompetanse blant ansatte ved sykehjem i Oslo på <http://digital.findexaforlag.no/i/761718-din-horsel-utgave-8-2016/15> og <https://www.hlf.no/hva-vi-jobber-med/prosjekter/>

STØTT hørselssaken

og vinn 300.000 kr, elbil eller over 25.000 andre premier i Hørselslotteriet!

Loddene sendes ut til HLF-medlemmer fra uke 11.

Du kan bestille flere lodd på 38 17 81 09 eller HLF-lotteriet@windmill.no.

Deltakelse i Hørselslotteriet er helt frivillig. Vi setter pris på om du kunne returnere ubrukte lodd og giro i returkonvolutten som følger med. Porto er betalt.

